

JÁTÉKTAN

főiskolai jegyzet
egy ma még nem létező tantárgyhoz

pedagógushallgatóknak
gyakorló pedagógusoknak
gyerekekkel foglalkozóknak
tehetség-gondozóknak

Az „**Elmetorna kurzus**” blokk, egy 19 részes (szándék szerint) egymásra épülő ötlettár, becsülten mintegy 100-150 órányi foglalkozás **gondolatébresztő ötletanyaga**.

Az anyag hiányossága, hogy nincsen tematikusan megtervezve a teljes kurzus nevelési és ismereti anyaga.

Az egyes foglalkozások játékeszközei „csak” nehézségi sorrendet követnek.

Egy-egy foglalkozás terve azonban, már fő-, konkrét- és általános célok elérésére törekszik. (Itt-ott kissé túl is lépve az alsó tagozat szintjén.)

Elmetorna foglalkozások nyitó-, záró- tesztje

„Elmetorna kurzus” **00**

Elmetorna foglalkozások nyitó-, záró- tesztje (még nehezen olvasó kicsiknek)

Sok tesztet néztem iskolakezdési tájékoztató felmérést célozva. Az elsőkét én most is úgy képzelem el, hogy még sem olvasni, sem írni nem tudnak, (szeptember van, most jöttek az oviból).

Nekik készített (és nekem is tetsző), a kor szintjéhez szabott, érdekes-játékos tesztet nem találtam.

Persze, lehet úgy, hogy a tanító néni felolvassa a feladatokat..., de én úgy csinálnám, hogy kiosztanék pl.: egy tanyasi állatokkal teli udvart ábrázoló rajzot és diktafonról/magnóról egy jól összerakott mesét indítanék el, amibe belefoglalmaznám a feladatokat.

(Magnóról, azért, hogy az eredmények más csoportokéival összemérhetőek legyenek,

ill. egy későbbi fejlődési-kontrollban megismételve manipuláció-mentesen reprodukálható legyen.)

A mese előtt persze megbeszélni, hogy feladatok lesznek, amit be kell majd rajzolni a képbe...

(Lásd később, a konkrét mesénél, részletesebben.)

Az alábbi kép egy tantárgy-független és kvázi életkor-független, mesélősen előadott feladatsor megoldása. Logikai- és táblás játékokat használó kurzus eredményességének demonstrálására készült. A kurzus-nyitó és a kurzus-záró foglalkozásokon tervezett kitöltéssel.

Különös tekintettel arra, hogy a mérni szándékozott: figyelem, koncentráció, szövegértés, probléma-felismerés, pontos precíz válaszadás, stb. helyett, ne az időközben megszerzett tantárgyi tudásnak és az életkorváltozás okosodásának hatásait mérjük vele.

A teszt hibátlan kitöltése egy átlagos felnőtteknek sem könnyű.

Iskolakezdő korban 10-20 % -os, 8-9 éves korosztályban 40-50 %-os teljesítést becsülök az első kitöltéskor, amihez képest a kurzus zárásaként megismételt teszt (feltehetően) javuló eredménye jelentékeny különbséggel lesz hozzámérhető.

A farm scene illustration with various animals and objects. A blue line traces a path through the scene. To the right is a checklist for counting the animals, with blue circles indicating the count of each animal in the scene.

(NÉV)	
	○
	○
	○
	○ ○
	○ ○
	○

Below the checklist is a dashed line for writing the name.

Csak egyszer elmondani!

Arra vagyok kíváncsi, hogy mennyire tudtok figyelni. Ezért egy olyan mesét mondok, aminek a hallgatása közben feladatokat is megoldhattok.

Kezdjük azzal, hogy a meselapon jobbra fenn, aki tudja, írja be a nevét, vagy az ovis jelét.

Kövessétek majd a meselapon a történetet.

A legelső hosszú keretbe húzzatok egy vízszintes vonalkát akkor, ha egy négylábú állat **beszél(!)** a mesében és húzzatok egy függőleges vonalkát, ha **a beszélő(!)** állat kétlábú.

Felmutatom a (vastag filccel) kitöltött meselapot. Mire véget ér a mese, ehhez hasonló kitöltést várok tőletek is. Ez itt a jobb oldalon a **füllesztésgyűjtő**.

Ide, annak az állatnak a jele mellé kell majd rajzolni egy pici karikát, amelyik nem mond igazat.

A képbe is bele fogtok majd rajzolni. Hogy mit? A mese közben majd megtudjátok.

Van kérdés? Megértettétek?

Csak itt szabad magyarázni, beszélgetni, mutatni. Ezután abszolút önálló munka és csak az előre összeválogott szöveg hangozhat el!

Többet nem segítek. Legyetek okosak és ügyesek.

Figyelem! Kezdődik a mese, de a meselapra csak akkor rajzolj és úgy, ahogy megbeszéltük.

Azt nem tudom, hogy hol volt, hol nem volt, de ezen a képen két kecske siránkozik.:

- Nagyon eltévedtünk, ide kerültünk az otthonunktól, messzire elcsavarogtunk.
- Ez nem a mi otthonunk. A házon, ahonnan jöttünk, mindig füstöl a kémény, szélkerék húzza fel a vizet a kútról **és a házunknak két ablaka is van(1)** a nagyajtó mellett.

Kérdezzük meg ezeket a libákat, tudják-e hogyan találhatunk haza.

A fekete csőrű liba rögtön felel:

- Ismertek olyan házi libát, amelyik a magasban röpköd? Hogyan láthatnánk mi a ti távoli házatokat?

A libák még tojást sem tudnak tojni.(1)

- Nem tudjuk, hogy ez a feketecsőrű, hazudik-e, vagy igazat mond, de biztosan nem akar nekünk segíteni. állapítják meg a kecskék.

Kérdezzük meg talán ezt a hattyút, aki biztosan tud repülni.

- Én **vadon élő(2)** állat vagyok, tudok repülni is, de nem ismerem ki magam a sok tanya között. Nem segíthetek. Kérdezzétek talán a disznókat, azok gyakran messzire is elcsavarognak.

- Kikérjük magunknak mondják a disznók. Mi nem csavargunk, sőt mindig nagyon jók vagyunk, folytonvást mosakodunk, mindig tiszták vagyunk, **sáros pocsolyába soha nem fekszünk és olyan, ételmaradékokból kevert, moslékot sem eszünk(2)** sohasem.

Ki kérdezte, hogy mit esztek háborodtak fel a kecskék. Mi csak a segítségeteket kértük, hogy hazataláljunk a kétablakos, füstölő kéményű házacskáinkhoz.

Nono rőfögte az egyik disznó: az evés fontos dolog. Különbösen is, **pont délidő van(3)**, megyek is falni valamit.

Hm. Hm. Már dél lenne? Néztek fel a kecskék az égre a napocsát keresve, de aztán meglátták az egy irányban vonuló tyúkcsaládot, tyúkanyót, tyúkapót meg a csibéket. Éppen látogatóba mentek a még tojásain ülő kótlóshoz.

Hallják azt is, amiről két csibike beszélget.

-Mi már nagyok vagyunk **sokkal nagyobbak, erősebbek és okosabbak, mint kakasapu(4)**. Járhatunk már külön is a magunk választotta úton.

-Micsoda butácska csibék

néztek egymásra a kecskék. Ezek biztosan ugyanúgy el fognak tévedni, ahogy mi, akik elcsatangoltunk otthonról.

No itt álljon meg mese!

Keretezd be (egyenes vonalakkal négyzetbe) a képen a vadon élő állatot(2)

és **karikázd be (rajzold körbe) azokat a csibéket, amik el fognak tévedni(1).**

(Nagy levegővétél...Nem több, mint 5-6 másodperces felolvasási szünet.)

Közben a kecskék is benéztek a kotlóshoz, aki elpanaszolta, hogy

-Egyes egyedül ülök csak itt és a testem melegével keltem ki a tojásokat, miközben hűtlen párom csak egy kazal tetején kukorékol, az összes tyúk királyának képzelve magát.

-Még hogy én hűtlen?

kiált oda messziről a kakas.

-Hűséges vagyok, mint egy kutya. **Időnként még ugatok és vicsorgok is, ha idegen téved a pitvarunkba(5).**

-Húha! Ha te valóban tudsz ugatni, akkor olyan kakukktojás vagy a kakasok között, mint ebben az állatokkal teli udvarban itt felejtett egyetlen szerszám. Éles szúrós, sebesülést is okozhat, még **embergyerek kezébe sem való(3).**

Mondták a kecskék, de aztán csak szomorú nyávogásra lettek figyelmesek.

-Lepkét kergettem panasolta a cica, **és a puha talpaimmal nem tudok átmászni(6)** ezen az alacsony kerítésen sem, hogy visszajussak az udvarba. Pedig tudom, hogy valahol van rajta egy lyuk amin keresztül ide jutottam, de most sehol sem találok.

-No, ebben könnyen tudunk segíteni mondták a kecskék. Nézz arra a virágra, aminek két fekete szirma egymással szemben áll. Az mögött hiányos a kerítés.

- Nem találok.

Sírta vissza a cica. Ha alaposabban, jobban körülnézek, akkor

-Olyan virág is csak egy van itt, aminek a szomszédos szirmai feketék(7).

Álljunk meg megint a mesében!

Segítsetek a cicusnak! **Rajzoljatok egy lepkét arra a virágra, amelyik a középsőtől jobbra van(2)**, azután karikázzátok be azt a kakukktojást, amiből csak egy van az udvarban és „**gyerek kezébe nem való(3).**”

Amíg ti a lepkét rajzoltátok, a kecskék megtalálták a hazafelé vezető utat, mert felismerték a Bú Bő, Be hármás ikreket. A nagy legelőn találkoztak és ismerkedtek meg a három tehénnel még idejöttükben. Büszkén dicsekedtek, hogy

Mi bizony hárman, **még jobban is mint három tojás, úgy hasonlítunk egymáshoz(8).**

Pedig, ha jól megnézed, be is karikázhatod, **hogy miben különbözik a két valóban megegyező kettőtől a harmadik tehénke(3).** **(Nagy levegővétel...Nem több, mint 5-6 másodperces felolvasási szünet.)**

Most a mese végén már csak egy feladatod van: **rajzolj egy utat a hazatérő kecskéknek a házukig(1).**

Pontozás:

8 db „nemigaz”, a szövegben pirossal 1-1 pont

az 1. +2 pont (ha a fekete csőrű mellett), a 3. és a 7. +3 pont, a 8. +4 pont.

3 db logikai, a szövegben késsel 2-2 pont

A 3. +2 pont (Ha csak az üres foltot karikázza), 1. ha karikázva, akkor +2 pont

3 db visszaemlékezős, a szövegben zölddel 2-2 pont

az 1. +3 pont és ha 2. ha keretezve, akkor +5 pont

Láb-figyelés:

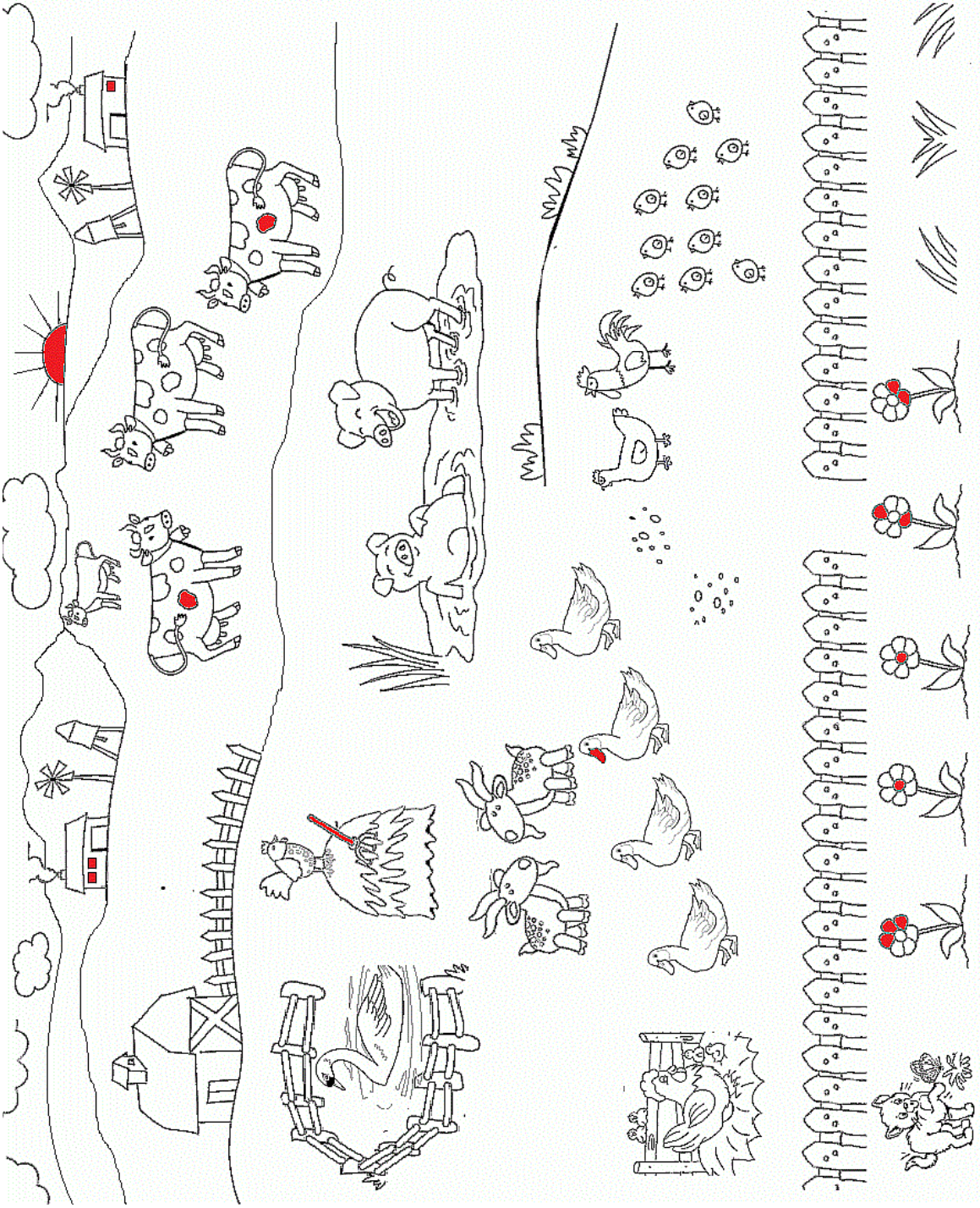
min. 8 négylábú és min. 5 kétlábú (10 pont)

6-7 és 3-4 (6 pont)

4-5 és 2 (3 pont)

2-3 és 1 (1 pont)

Szóbeli értékeléskor/megbeszéléskor csak dicsérni („Jóska észrevette, hogy csak a feketecsőrű hazudott, ami ugye nem jelenti azt, hogy mindegyik liba hazudik” „Panni nagyon szépen keretezte a hattyút” stb.)

(NÉV)

